

Ιστορία Β' Γυμνασίου

Η κρίση και οι απώλειες της αυτοκρατορίας κατά τον 11^ο αι

Παραθέματα για μελέτη

1. Η κατάσταση του στρατού.

Ο Αυτοκράτορας ξεκίνησε για την εκστρατεία βιαστικά, με στρατό που δεν άρμοζε σε αυτοκράτορα των Ρωμαίων, αλλά που ήταν χαρακτηριστικός των καιρών: τον αποτελούσαν Βούλγαροι, Ούζοι και άλλοι ξένοι που έτυχε να βρίσκονται εκεί, καθώς επίσης και Φράγκοι και Βαράγγοι. Όλοι αυτοί πήραν την αυτοκρατορική εντολή να πάνε στη Φρυγία, που βρίσκεται στο θέμα Ανατολικόν, και όπου έβλεπε κανείς το απίθανο αυτό θέαμα: οι περίφημοι στρατιώτες των Ρωμαίων, που είχαν υποτάξει Ανατολή και Δύση, δεν ήταν παρά λίγοι άνδρες, τσακισμένοι από τη φτώχεια και το άγχος και άοπλοι... Επειδή για πολλά χρόνια κανένας αυτοκράτορας δεν είχε επιχειρήσει εκστρατείες, οι στρατιώτες ήταν άσχετοι και άχρηστοι, και στερημένοι από μισθό και τις συνηθισμένες προμήθειες. Ήταν δειλοί και φυγόμαχοι και φαίνονταν ανίκανοι για οποιαδήποτε γενναία πράξη... Σε αντίθεση οι στρατιώτες του εχθρού ήταν τολμηροί, επίμονοι, πεπειραμένοι και γενικά κατάλληλοι για πόλεμο.

Γεώργιος Κεδρηνός, II, 668-669, στο : Σπ. Βρυώνης, Η παρακμή του Μεσαιωνικού Ελληνισμού της Μικρής Ασίας και η διαδικασία του εξισλαμισμού (11ος- 15ος αι.), μετ. Κ. Γαλαταριώτου, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1996, 82

- Να περιγράψετε σε ποια κατάσταση βρισκόταν ο βυζαντινός στρατός σύμφωνα με το παράθεμα.
- Να αξιολογήσετε την ετοιμότητα του στρατεύματος να αντιμετωπίσει εξωτερικές απειλές.

2. Οι συνέπειες της ήττας στο Ματζικέρτ

Από την εποχή των διαδόχων του Διογένη, οι βάρβαροι καταπάτησαν τα σύνορα της αυτοκρατορίας των Ρωμαίων... Η δύναμη των βαρβάρων δεν περιορίστηκε παρά μόνο όταν άρχισε η βασιλεία του πατέρα μου (Αλεξίου Α' Κομνηνού). Εξακόντισαν σπαθιά και λόγχες κατά των Χριστιανών, έκαναν μάχες, πολέμους σφαγές. Πόλεις αφανίστηκαν, περιοχές λαφυραγωγήθηκαν, ολόκληρη η χώρα των Ρωμαίων βιάστηκε με το αίμα των Χριστιανών. Ορισμένοι έπεσαν θλιβερά από τόξα και λόγχες, άλλοι σύρθηκαν από τα σπίτια τους στην αιχμαλωσία στις πόλεις της Περσίας. Πάνω απ' όλα βασίλευε ο τρόμος, και όλοι έτρεχαν να κρυφτούν στις σπηλιές, τα δάση, τα βουνά τους λόφους...

Αννα Κομνηνή III, 229, στο : Σπ. Βρυώνης, ό.π., 147- 148

- Με βάση το παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναλύσετε τις συνέπειες της ήττας στο Ματζικέρτ.